

Sygn. akt V U 1234/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 14 października 2015 r. oraz z dnia 23 listopada 2015 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 14 października 2015 r. znak (...) w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia emerytury wnioskodawcy M. K. obliczonej od podstawy wymiaru określonej w art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sposób określony przepisem art. 110a wyżej wymienionej ustawy,**

II. **w pozostałym zakresie odwołanie oddala.**

Sygn. akt V U 1234/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 października 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy M. K. prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu wskazał, iż w związku z tym, że wnioskodawca nabył emeryturę na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w wysokości ustalonej w oparciu o art. 26 tej ustawy nie nabywa prawa do ponownego obliczenia wysokości emerytury w trybie określonym w art. 53 ustawy emerytalnej.

Decyzją z dnia 23 listopada 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy także prawa do przeliczenia emerytury w myśl art. 185a ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wskazując, iż przy przeliczeniu kapitału początkowego wnioskodawcy decyzją z dnia 29 września 2011 r. do okresów nieskładkowych ubezpieczony miał zaliczony okres studiów wynoszący 5 lat, okres ten nie podlegał

ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych, gdyż przy decyzji kapitałowej okres składkowy wynosił 27 lat, 11 miesięcy i 7 dni. W związku z powyższym organ rentowy wskazał, iż wnioskodawcy nie dotyczy art. 185a ww. ustawy emerytalnej.

W odwołaniu od powyższych decyzji wnioskodawca M. K. domagał się przeliczenia świadczenia emerytalnego z zastosowaniem art. 110a ustawy emerytalnej, a nadto doliczenia do okresu składkowego lat jego studiów uniwersyteckich.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w zaskarżonych decyzjach.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca M. K. urodził się w dniu (...)

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 marca 2009 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1996 r. do 2005 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 316,28% i został ograniczony do maksymalnego wskaźnika ustawowego 250 %. Uwzględniając okresy składkowe w wymiarze 434 miesięcy i nieskładkowe w wymiarze 67 miesięcy ustalono wysokość emerytury w oparciu o art. 53 ustawy emerytalnej na kwotę 3.901,54 zł. Organ rentowy wskazał, że emerytura w powyższej wysokości jest niższa od emerytury ustalonej w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej.

Drugą decyzją z dnia 15 kwietnia 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 marca 2009 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek i ustalił jej wysokość w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej na kwotę 4.531,60 zł.

Po przyznaniu emerytury wnioskodawca kontynuował zatrudnienie.

W związku z osiąganym dochodem z tytułu zatrudnienia na wniosek ubezpieczonego świadczenie emerytalne podlegało przeliczeniu. Decyzją z dnia 29 marca 2011 r. o przeliczeniu emerytury świadczenie wnioskodawcy wzrosło do kwoty 5.107,62 zł.

W dniu 30 lipca 2011 r. zatrudnienie wnioskodawcy w Związku (...) w L. ustało na mocy porozumienia stron. W dniu 22 lipca 2011 r. te same strony zawarły nową umowę o pracę od dnia 1 sierpnia 2011 r. na czas nieokreślony.

Decyzją z dnia 29 września 2011 r. ZUS ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy, doliczając okres jego zatrudnienia od 1 września 1964 r. do 30 sierpnia 1965 r. w Szkole Podstawowej w S.. Przy przeliczaniu kapitału początkowego wnioskodawcy ZUS do okresów nieskładkowych zaliczył ubezpieczonemu okres studiów wynoszący 5 lat. Okres ten nie podlegał ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych, gdyż okres składkowy ubezpieczonego wynosił 27 lat, 11 miesięcy i 7 dni. W następstwie tej decyzji, decyzją z dnia 29 września 2011 r. z urzędu przeliczono emeryturę wnioskodawcy od dnia 1 marca 2009 r., tj. od daty, od której przyznano świadczenie. Decyzją z dnia 28 października 2011 r. dokonano kolejnego przeliczenia świadczenia wnioskodawcy, które od dnia 1 stycznia 2012 r. określono na kwotę 5.228,13 zł.

W związku z wnioskiem ubezpieczonego o uwzględnienie okresu zatrudnienia od 17 lutego 2009 r. do 1 marca 2009 r., organ rentowy w dniu 15 lutego 2013 r. wydał decyzję o przeliczeniu emerytury. Uwzględniony okres zatrudnienia nie wpłynął na wysokość świadczenia wnioskodawcy, które od dnia 1 marca 2013 r. wyniosło 5.299,13 zł. Decyzją z dnia 18 marca 2015 r. nastąpiło kolejne przeliczenie emerytury wnioskodawcy. Ustalono od 1 marca 2015 r. świadczenie wyniosło 6.115,72 zł.

Zatrudnienie wnioskodawcy w Związku (...) w L. ustało z dniem 30 czerwca 2015 r.

W dniu 6 października 2015 r. M. K. złożył wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej.

Decyzjami z dnia 14 października 2015 r. oraz z dnia 23 listopada 2015 r., zaskarżonymi w niniejszej sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił przeliczenia emerytury wnioskodawcy.

Dowód: akta emerytalne ZUS, w tym: decyzje z dn. 15.04.2009 r. k. 123-128, wniosek z dn.

21.03.2011 r. k. 132, decyzja z dn. 29.03.2011 r. k. 142-144, świadectwo pracy,

umowa o pracę z dn. 22.07.2011 r., decyzje z dn.: 29.09.2011 r., 28.10.2011 r.,

15.02.2013 r., 18.03.2015 r., wniosek z dn. 06.10.2015 r., decyzje z dn.: 14.10.2015 r.

i z 23.11.2015 r.; akta kapitałowe ZUS, w tym: decyzja z dn. 29.09.2011 r.

Sąd zważył:

Odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie, a mianowicie w zakresie, w jakim kwestionowało zasadność decyzji z dnia 14 października 2015 r.

Na wstępie wskazać należy, iż decyzja powyższa oraz wniosek, w oparciu o który została wydana, wyznaczały zakres rozpoznania Sądu w niniejszej sprawie. Wnioskodawca wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury złożył w dniu 6 października 2015 r. i domagał się w nim wyraźnie przeliczenia przysługującej mu emerytury w oparciu o przepis art. 110a ustawy emerytalnej. Organ rentowy, w następstwie rozpoznania tego wniosku, wydał decyzję z dnia 14 października 2015 r. Co prawda w późniejszym okresie –w następstwie odwołania wnioskodawcy, które organ potraktował najprawdopodobniej jako nowy wniosek– wydał w tej sprawie kolejną decyzję (z dnia 29 stycznia 2016 r.), jednakże podkreślenia wymaga, że przedmiotem rozpoznania tut. Sądu pozostaje decyzja z dnia 14 października 2015 r., albowiem nie została ona ani skutecznie uchylona ani zmieniona. Sam ubezpieczony zresztą nie zgłaszał nowego wniosku o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej. Jedyne wnioski, jaki w tej sprawie złożył, opatrzone jest datą 6 października 2015 r.

Przechodząc do meritum, wskazać należy, iż podstawą przyznania emerytury wnioskodawcy –urodzonego dnia (...)– był art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.), zgodnie z którym świadczenie przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r. i posiadającemu wiek emerytalny (uzależniony od daty urodzenia i szczegółowo opisany w art. 27 ust. 2 lub 3 ustawy) oraz posiadającemu okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzny. Sposób ustalenia wysokości emerytury przyznanej na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej określa art. 53, stanowiący, iż emerytura wynosi:

1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz

2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,

3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych – z uwzględnieniem art. 55.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Przepis art. 55 stanowi z kolei, że ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Przepis art. 26 ustawy emerytalnej określa wymiar emerytury ustalonej na tzw. „nowych zasadach” z art. 24 ustawy emerytalnej, uzależniających przyznanie prawa do świadczenia jedynie od osiągnięcia przepisanej wieku emerytalnego.

Jeden ze sposobów ponownego przeliczenia emerytury ustalonej na tzw. „starych zasadach” określa art. 110a ustawy emerytalnej. Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury w oparciu o ten przepis może nastąpić tylko raz (ust. 2).

W związku z żądaniem obliczenia emerytury z zastosowaniem art. 110a ustawy emerytalnej, na wstępie wyjaśnić należy, iż decyzjami z dnia 15 kwietnia 2009 r. wnioskodawcy przyznano jedno świadczenie emerytalne, na podstawie art. 27 ww. ustawy, którego wysokość została obliczona w osobnych decyzjach na dwa sposoby – podstawową metodą zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej oraz na podstawie art. 55, jako że wnioskodawca spełniał dodatkowe przesłanki do jego zastosowania, gdyż kontynuował zatrudnienie po osiągnięciu wieku emerytalnego. Sens art. 55 sprowadza się do umożliwienia wyliczenia wysokości świadczenia z art. 27 ustawy emerytalnej na zasadach kapitałowych osobom, które wystąpiły z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., ale kontynuowały ubezpieczenie po osiągnięciu wieku emerytalnego, jeżeli tak obliczona emerytura jest wyższa od tej obliczonej zgodnie z art. 53. Przepis art. 55 nie kreuje jednak odrębnej emerytury, a tym samym ustalenie wysokości emerytury z art. 27 ww. ustawy w oparciu o przysługujące ubezpieczonemu korzystniejsze wyliczenie z art. 55 nie powoduje, że nie mogą do niego znaleźć zastosowania pozostałe przepisy określające możliwość przeliczenia emerytury przyznanej na starych zasadach, dla których podstawę określa się generalnie w oparciu o art. 15, a jedynie po spełnieniu dodatkowych przesłanek, na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej.

Wobec powyższego możliwe jest ponowne obliczenie emerytury wnioskodawcy w sposób określony w art. 110a ustawy emerytalnej. Należy bowiem wskazać, iż na warunkach określonych tym przepisem ponownym obliczeniem objęte zostały – na co wprost wskazuje przepis – emerytury obliczone od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, w razie wskazania do jej obliczenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia przypadającej w całości lub w części po przyznaniu świadczenia. W realiach rozpoznawanej sprawy emerytura M. K. pierwszą decyzją z dnia 17 października 2012 r. została obliczona na podstawie art. 15 ustawy emerytalnej, lecz okazała się mniej korzystna niż ta obliczona z zastosowaniem art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej. Należy także wskazać, że wnosząc o przeliczenie emerytury, ubezpieczony wskazał do jej obliczenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne przypadające po przyznaniu emerytury. Powyższe uzasadnia zatem wniosek, że zgłoszone przez ubezpieczonego żądanie ponownego obliczenia emerytury w oparciu o art. 110a ma uzasadnione podstawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd –na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.– zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak w pkt I wyroku.

Niezasadne natomiast okazało się odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 23 listopada 2015 r. Ubezpieczony, kwestionując tę decyzję, domagał się doliczenia mu do okresu składkowego lat jego studiów uniwersyteckich. Jak wynika z akt ubezpieczeniowych ZUS, w tym akt kapitałowych, okres studiów wnioskodawcy w wymiarze 5 lat został uwzględniony przez organ rentowy przy obliczeniu kapitału początkowego wnioskodawcy, w tym również przy przeliczaniu tego kapitału w decyzji z dnia 29 września 2011 r. Organ rentowy –zgodnie z obowiązującymi przepisami– zaliczył ww. okres w całości do okresów nieskładkowych. Wskazać też należy, iż ww. okres nie podlegał ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych, albowiem przy decyzji kapitałowej okres składkowy wynosił 27 lat, 11 miesięcy i 7 dni.

W takim stanie rzeczy nie było podstaw do zastosowania wobec wnioskodawcy art. 185a ustawy emerytalnej, zgodnie z którym przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 184, kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów nieskładkowych okresów, o których mowa w art. 7 pkt 9, przebytych przed dniem 1 stycznia 1999 r., w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 okresów składkowych udowodnionych do dnia zgłoszenia wniosku o emeryturę.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, iż decyzja organu rentowego z dnia 23 listopada 2015 r. odmawiająca wnioskodawcy przeliczenia emerytury w myśl art. 185a ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, była prawidłowa, a skarżący w odwołaniu nie zdołał jej skutecznie zakwestionować. Stąd też, jego odwołanie jako niezasadne podlegało oddaleniu –na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.